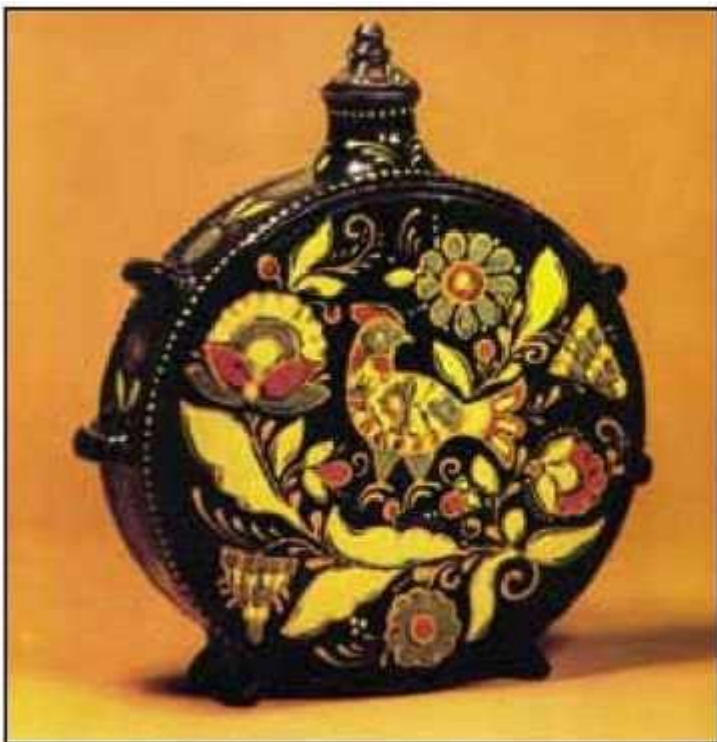

Види декоративно-ужиткового мистецтва

Людина намагається прикрасити своє оточення. Вона оздоблює візерунками предмети побуту, житло, середовище, у якому живе. Оздоблювання предметів належить до окремого виду мистецтва, так званого декоративного. Отже, декоративно-ужиткове мистецтво - це вид образотворчого мистецтва, твори якого поєднують художні та практичні якості. Слово ужиткове означає, що речі мають практичне використання. Слово декоративний походить від латинського *dekorare* - прикрашати.

Декоративне мистецтво виникло ще в кам'яний вік, коли люди дуже примітивно створювали форми предметів побуту й узори. Першим прикрасам вони надавали магічного значення.

Декоративне мистецтво краще розвинулося там, де були для цього відповідні умови, а саме де був потрібний матеріал: глина, дерево, камінь.

Куманець (с. Опішня)

Майстер І. Білик. Посудина у формі бика (с. Опішня)

Відповідно до матеріалів і технології їхньої обробки розвинулися різні види декоративно-ужиткового мистецтва: ткацтво і килимарство, народний костюм і вишивка, кераміка, різьблення по дереву, карбування (отримання рельєфного зображення на тонких металевих листах шляхом калатання за допомогою спеціальних інструментів), лозоплетіння, художнє скло, писан-карство і декоративний розпис.

а

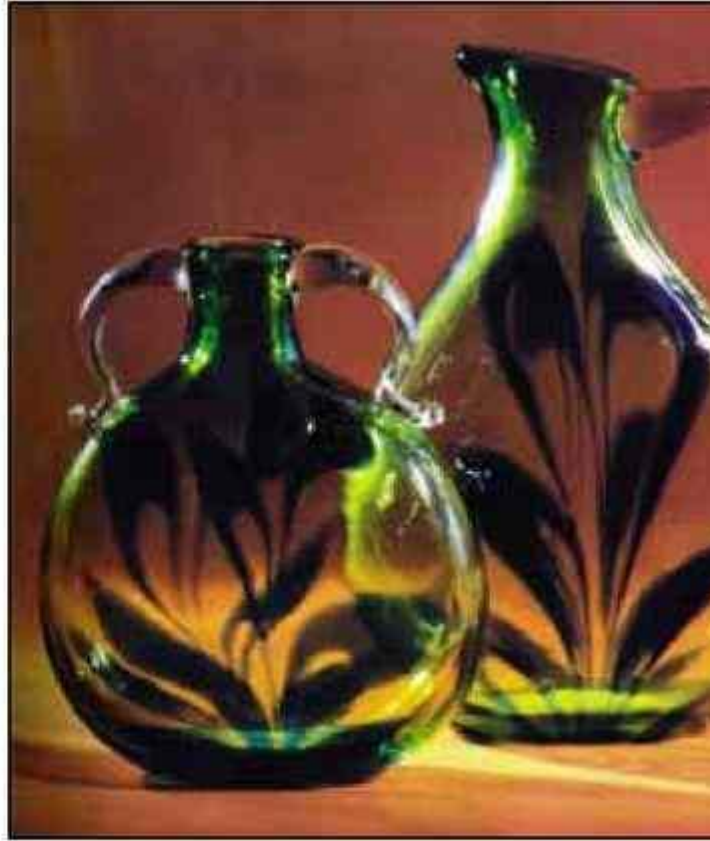

б

Сучасні світильники: *а* – промисловий виріб; *б* – авторська робота

а

б

Сучасні вази: а – промисловий виріб; б – авторська робота (майстер П. Ді)

Удосконалюючи методи створення своїх виробів, ремісники в давнину намагалися виготовляти товари якнайпривабливішими, зручними в користуванні, надійними і довговічними. Над тим, що колись робила одна людина, у сучасному суспільстві працюють люди різних професій: технологи, конструктори, робітники, дизайнери.

Слово дизайн з англійської перекладається як проект, малюнок. Завдання дизайнера - спроектувати, створити привабливий зовнішній вигляд предмета, але щоб при цьому він не втратив своєї зручності, практичності. Дизайнер має стежити за тенденціями моди і передбачати, що покупцеві може більше сподобатися, враховувати різні смаки. Тобто мета роботи дизайнера - надати товару такого зовнішнього вигляду, щоб із багатьох схожих ми вибрали саме цей.

У той час як дизайнери створюють образ великої промислової партії товарів, майстри декоративно-ужиткового мистецтва виготовляють унікальні, неповторні речі, що часто існують в одному екземплярі і тому так високо цінуються.

Художнє скло. Рибa

Проте і дизайнери, і майстри декоративно-ужиткового мистецтва створюють і прикрашають навколо нас предметне середовище, у якому ми працюємо, відпочиваємо, живемо.

1. У чому відмінність між творами декоративно-ужиткового мистецтва і дизайну?

2. Над якими предметами, що є навколо вас, працювали дизайнери? У чому ви відчуваєте їхній вплив?

3. Чи є спробою дизайнерського проектування ремонт у квартирі? А як вважають однокласники?

Створіть ескіз-проект предмета побуту. Це може бути настільна лампа, посуд, рамка тощо. Свій задум ви можете втілити в життя, якщо добре продумаєте, з яких матеріалів його втілити.

Інструменти та матеріали: аркуш паперу, акварельні фарби, олівець, гумка, пензлі, фломастери, кольорові олівці.

План роботи:

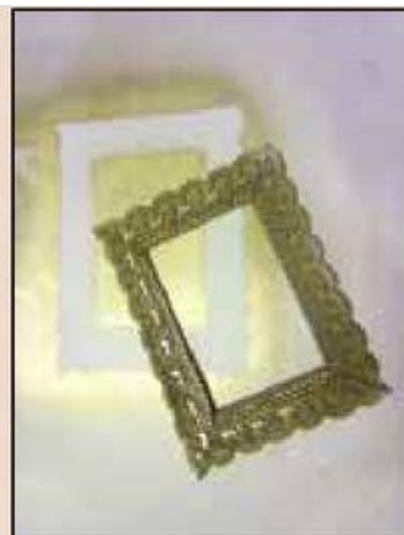
- Спробуйте уявити й на аркуші паперу намалювати один і той самий об'єкт по-різному: різний зовнішній вигляд, різні пропорції.
- З таких ескізів-начерків оберіть той, який, на ваш погляд, найбільш вдалий, і вже на іншому аркуші зробіть його збільшене зображення.
- У збільшеному зображенні спробуйте продумати і детально зобразити різні частини предмета побуту, при цьому звертаючи особливу увагу на те, чи зручно буде користуватися таким предметом.

Разом з батьками створіть дизайнерську рамку для сімейного фото.

ЕТАПИ СТВОРЕННЯ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ РАМКИ

1. Щоб зробити дизайнерську рамку для фото, треба вирізати з картону рамку тієї товщини, яка вам потрібна. Внутрішній отвір має бути трішечки вужчим, ніж зображення, яке ми помістимо в раму. Колір рамки мусить пасувати до обраного зображення. Адже неправильно, якщо рамка буде занадто яскрава і привертатиме основну увагу, відволікаючи від самого фото.

2. На картонну основу ми можемо наклеїти мереживо, можемо обплести її нитками, можемо навіть зробити аплікацію з різноманітних клаптиків тканини.

3. Наприкінці один або більше куточків нашої рамки можна прикрасити декоративною деталлю, яка стане акцентом дизайнерської композиції.

Для цієї мети підійдуть найрізноманітніші деталі: стрічки, ґудзики, намистинки, природні матеріали на зразок засушених листочків, пір'їнок, ягід або мушель чи морських камінців.